

GUIA PER A REDACTAR UNA LLEI

1. Què és una llei?

Una llei és un tipus de text especialitzat (una norma jurídica) mitjançant el qual el Parlament estableix obligacions, autoritzacions o prohibicions de fer determinades actuacions, o bé anul·la o modifica obligacions, autoritzacions o prohibicions que s'havien establert anteriorment.

2. Quin camí se segueix per a aprovar una llei?

El *procediment legislatiu* (procediment per a aprovar una llei) és complex i pot seguir diversos camins. Tot seguit posem un exemple, simplificat, del recorregut que pot seguir una *iniciativa legislativa* (proposta de llei) fins que es converteix en llei:

1. El Govern elabora un *projecte de llei* i el presenta al Parlament.
2. El Ple del Parlament fa un *debat de totalitat* del projecte de llei en què decideix si el tramita o el rebutja.
3. Si el Ple acorda tramitar el projecte de llei, aquest s'assigna a una *comissió* especialitzada en la matèria, que nomena una *ponència* (un grup reduït de diputats) perquè elabori un informe sobre el projecte de llei.
4. Els grups parlamentaris poden presentar *esmenes* al text del projecte.
5. Amb les esmenes presentades, la ponència elabora l'anomenat *informe de la ponència*, que es presenta a la comissió.
6. La comissió debat l'informe de la ponència i decideix quines esmenes aprova i quines rebutja. Amb les esmenes aprovades, elabora el *dictamen*.
7. El Ple del Parlament debat el dictamen de la comissió i el vota. Si el dictamen té el suport de la majoria del Ple, és aprovat i esdevé *lleí*.

GUIA PER A REDACTAR UNA LLEI

3. Estructura d'una llei

Les lleis tenen una part expositiva i una part dispositiva. En la part expositiva, anomenada *preàmbul*, s'exposen les raons per les quals es considera necessari fer la nova llei i s'explica quin és l'estat present de la matèria que es vol regular. També es presenten l'estructura i el contingut de la llei i se'n destaquen les parts més innovadores.

El preàmbul és un text unitari i cohesionat organitzat en paràgrafs, que poden enllaçar-se amb connectors.

La part dispositiva, també anomenada *articulat*, està formada per articles, que són els que estableixen les obligacions, prohibicions i autoritzacions, és a dir, les regles que els destinataris de la llei han de complir.

Els articles es poden dividir en apartats numerats (1, 2, 3...) i, dins d'aquests, a vegades, hi podem trobar enumeracions d'elements ordenats amb lletres (*a, b, c...*).

El text articulat no s'organitza en paràgrafs, sinó, com hem dit, en articles i apartats, que han de tenir un sentit complet, és a dir, que han de contenir tota la informació necessària perquè es puguin entendre individualment, sense haver de recórrer als articles o apartats adjacents. Precisament, per aquest caràcter independent de cadascun dels preceptes, entre els diversos articles i apartats no pot haver-hi connectors textuais.

Després de l'articulat hi ve l'anomenada *part final*, composta per disposicions de diferents tipus (addicionals, transitòries, derogatòries i finals). Entre aquestes disposicions destaquen les que deroguen altres lleis, les que autoritzen el Govern a desplegar la llei i la que en fixa l'entrada en vigor.

GUIA PER A REDACTAR UNA LLEI

4. El títol de la llei

La llei ha de tenir un títol que n'identifiqui clarament el contingut. El títol ha d'expressar d'una manera concisa l'objecte de la llei. L'estructura del títol és: «Llei de [objecte]».

[Llei de publicació de les balances fiscals](#)

[Llei de modificació del text refós de la Llei de caixes d'estalvis de Catalunya](#)

[Llei d'estabilitat pressupostària](#)

El número de la llei, l'any i la data de promulgació s'inclouen en el títol en el moment de la promulgació.

[Llei 10/2012, del 25 de juliol, de publicació de les balances fiscals](#)

[Llei 9/2012, del 25 de juliol, de modificació del text refós de la Llei de caixes d'estalvis de Catalunya](#)

[Llei 6/2012, del 17 de maig, d'estabilitat pressupostària](#)

5. Títols dels articles

Cada article ha de dur un títol descriptiu i sintètic, que ha d'anar a continuació del número d'article, d'acord amb l'estructura següent: Article [número]. [Rúbrica].

[Article 7. Classificació de les sancions](#)

Les unitats superiors a l'article (capítols, títols, etc.) també han de dur el títol corresponent.

GUIA PER A REDACTAR UNA LLEI

6. Principis del llenguatge de les lleis

El llenguatge de les lleis és una classe del llenguatge normatiu o llenguatge de les normes jurídiques, que és un llenguatge d'especialitat dins del llenguatge jurídic. Tots els llenguatges d'especialitat segueixen uns principis que s'han de tenir en compte a l'hora de redactar els textos. Es tracta dels principis de precisió, concisió i claredat, als quals, en el cas del llenguatge normatiu, s'han de sumar el principi d'objectivitat i el principi de vigència. Tots aquests principis inspiren la redacció de les lleis. A més, les lleis s'han de redactar en varietat estàndard i registre formal.

7. Regles bàsiques de redacció

Us presentem algunes regles bàsiques que us ajudaran a redactar una llei. Aquestes regles són les que s'utilitzen en la redacció de les lleis i dels altres textos que aprova el Parlament de Catalunya.

7.1. Estructureu els continguts de manera lògica

Feu servir l'article com a unitat bàsica. Els articles han d'anar numerats correlativament i han de portar un títol. Si la llei és extensa, els articles s'agrupen en capítols, els quals alhora es poden agrupar en títols. Els articles es poden dividir en apartats (cadascun dels quals és un paràgraf numerat) i llistes o enumeracions d'elements ordenats per lletres (*a*, *b*, *c*...).

Vegem un exemple d'un article que conté apartats i una enumeració:

Article 26. Desplegament

1. Per a desplegar correctament el Pla nacional de joventut de Catalunya, es configuren uns agents executors i uns òrgans de seguiment.
2. Els agents executors del desplegament del Pla nacional de joventut de Catalunya són els següents:

GUIA PER A REDACTAR UNA LLEI

- a) L'Administració de la Generalitat.
- b) Les administracions locals.
- c) Els joves, representats pel Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, els consells locals de joventut i les altres entitats juvenils.

7.2. Escriviu frases curtes i ordenades

L'ordenació dels constituents de la frase ha de seguir preferentment l'ordre no marcat, que en català és el següent:

Complement de lloc o temps + Subjecte + Verb + Complement del verb

En els centres públics, l'incompliment del pagament de les taxes implica l'obertura d'un expedient sancionador al funcionari responsable.

Les frases curtes i ben articulades fan més comprensible el text. No s'ha d'abusar de les oracions subordinades.

L'Administració serveix els interessos generals amb objectivitat.

7.3. Utilitzeu el present i la perífrasi d'obligació

Hem d'evitar d'emprar el futur en la redacció de la llei, perquè el futur pot fer pensar que allò que la llei mana de fer no cal fer-ho en el present sinó que es pot deixar per a més endavant. Per això és preferible d'emprar-hi el present, que dóna als preceptes de la llei un caràcter permanent i invariable en el temps. Des del moment en què el legislador, utilitzant el present d'indicatiu i la perífrasi d'obligació (*haver de* + infinitiu), declara que «algú ha de fer una cosa», s'entén que l'obligació de fer-la, de complir el que mana el precepte, és permanent.

Les empreses distribuïdores han de disposar d'equips auxiliars d'emergència per a atendre incidències excepcionals. (I no pas: «Les empreses distribuïdores disposaran [...]».)

GUIA PER A REDACTAR UNA LLEI

7.4. Utilitzeu la veu activa

La veu activa és la manera més natural i neutra de construir una frase, i per això és la que s'usa de manera preferent en les lleis. Tanmateix, no sempre es pot evitar l'ús de la passiva: a vegades el context fa que sigui necessària. És essencial que, en redactar un text legislatiu, us demaneu sempre qui és l'agent i què és el que fa en la frase que escriviu.

[Els grups parlamentaris poden presentar esmenes.](#) (I no pas: «Les esmenes poden ésser presentades pels grups parlamentaris».)

7.5. Utilitzeu, sempre que sigui possible, frases afirmatives

Per a expressar un mateix fet, la formulació afirmativa és més entenedora que la negativa.

[Els edificis d'ús privat han de complir els requisits mínims d'accessibilitat.](#) (I no pas: "Els edificis d'ús privat no poden incomplir els requisits mínims d'accessibilitat.")

Tanmateix, en les prohibicions s'utilitza la negació.

[No es poden construir edificis d'ús privat dins la zona protegida.](#)

7.6. No feu servir sinònims

En el llenguatge normatiu, a diferència del que passa en altres llenguatges, com ara el literari o el periodístic, s'ha d'evitar l'ús de sinònims, perquè poden crear confusió sobre l'equivalència dels conceptes expressats. És preferible repetir el mateix mot cada vegada que ens hàgim de referir al mateix concepte. La utilització constant d'un mateix mot per a cada concepte fa que el text sigui més precís, evita ambigüitats i garanteix la seguretat jurídica.

[Les sol·licituds adreçades als consellers es poden presentar en qualsevol registre de qualsevol òrgan de l'Administració de la Generalitat. Els consellers han de respondre en el termini de quinze dies.](#)

GUIA PER A REDACTAR UNA LLEI

(I no pas: «Les sol·licituds adreçades als consellers es poden presentar en qualsevol registre de qualsevol òrgan de l'Administració de la Generalitat. Els titulars del departament han de respondre en el termini de quinze dies.»)

A l'hora d'escollir un terme entre diversos sinònims, s'ha de tenir en compte que sigui adequat a la llengua estàndard i al registre formal. En general, és convenient fer servir els mots que el diccionari normatiu considera preferents.

La proposta pot ésser presentada per tots els ens locals sol·licitants. (I no pas: «... pot ser presentada...»)

8. La redacció de les esmenes

Els diputats i els grups parlamentaris poden presentar esmenes al text de la proposta de llei. Les esmenes poden ser de modificació, d'addició o de supressió. Les esmenes de modificació proposen de substituir un fragment de text (un mot, una expressió, una frase o un paràgraf) per un altre. Les esmenes d'addició proposen d'afegir una frase, un apartat o un article. Finalment, les esmenes de supressió proposen de suprimir una part d'un apartat o d'un article o bé un o més apartats o articles sencers.

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquesta llei és la reestructuració organitzativa i la reordenació de funcions dins el sector públic de Catalunya per tal de facilitar l'agilització dels tràmits i processos propis de l'activitat administrativa.

GUIA PER A REDACTAR UNA LLEI

Esmena de modificació

De l'article 1:

«[...] per tal d'agilitar els tràmits i els procediments propis de l'activitat administrativa.»

Article 2. Finalitats

Les finalitats d'aquesta llei són:

- a) Clarificar i simplificar les estructures administratives i facilitar la seva adaptació a l'evolució de l'organització administrativa.
- b) Promoure una Administració Pública que respongui amb més eficàcia i agilitat a les necessitats i els requeriments de la ciutadania i les empreses i no generar a uns i altres costos innecessaris o desproporcionats.
- c) Aconseguir una Administració àgil i sostenible al servei dels objectius de desenvolupament econòmic i social del país.

Esmena d'addició

De l'article 2.b:

«[...] més eficàcia, eficiència i agilitat a les necessitats [...]»

Esmena de supressió

De l'article 2.c